

Debat de política general

25 de setembre de 2013

Moltes gràcies, Molt Honorable senyora Presidenta del Parlament, Honorable Vicepresidenta, Honorables Consellers i Conselleres, il·lustres senyores i senyors Diputats,

Enceto el debat de política general, el primer d'aquesta desena legislatura, amb la voluntat d'abordar quatre grans eixos que configuren el present del nostre país i que, segons quina sigui la seva evolució, perfilaran el futur de Catalunya tant en el curt com en el llarg termini. Assenyalo, ja de bell antuvi, que els quatre grans temes que ara esmentaré no s'han de veure com a compartiments estancs, ans al contrari, tenen molts vasos comunicants i una elevada complementarietat.

Concretament, em refereixo als eixos següents:

- procés polític endegat a Catalunya, basat en l'exercici del dret a decidir i en el concepte de transició nacional.
- situació i perspectives de les finances de la Generalitat, i per tant de la viabilitat del gruix de les polítiques públiques a Catalunya.

- Comportament de l'economia, de l'ocupació i del nostre model d'Estat del benestar.
- Restitució de la confiança entre institucions i ciutadania, regeneració i qualitat democràtiques.

Endinsem-nos, doncs, en aquests quatre àmbits que els proposo.

1. PROCÉS POLÍTIC

Fem una breu sinopsi dels fets dels darrers anys, que expliquen per què som on som i per què hem arribat fins aquí.

Setembre 2005: aprovació, en aquest Parlament i per molt àmplia majoria, de la proposta de nou Estatut. Finals 2005: constatació que el president del Govern d'Espanya, J. L. Rodríguez Zapatero, fa temps que ha fet marxa enrere i que no pensa complir el seu famós i públic compromís "apoyaré el Estatut que salga del Parlament". Gener 2006: pacte a la Moncloa per desencallar un Estatut retallat que estava més mort que viu. Juny 2006: referèndum a Catalunya per avalar un Estatut prèviament aprovat per les Corts Generals: guanya el sí amb un 74%, amb una participació que frega el 50%. El nou Estatut entra en vigor. Comencen, com sempre, els incompliments per aplicar-lo. Es produeix, com sempre, la rebaixa de la rebaixa. Juny 2010: sentència del Tribunal Constitucional, resolent els recursos del PP i del Defensor del Pueblo, que liquida parts essencials de l'Estatut aprovat per

les Corts –és a dir, el lloc de la sobirania del poble espanyol- , i pel poble català en referèndum. Una sentència innecessària, desproporcionada, humiliant, que posa fi a cent anys d'acció catalanista basada en una aposta d'entesa constructiva i lleial amb l'Estat espanyol. Miquel Roca, un dels pares de la Constitució, escriu aleshores que “el projecte comú del 78 s'ha esgotat. El TC l'ha enterrat. Espanya té un problema”. 10 de juliol del 2010: massiva manifestació a Barcelona sota el lema “Som una nació, nosaltres decidim”. L'aleshores president de la Generalitat, José Montilla, hi assisteix. Juliol 2012: el Parlament de Catalunya aprova, també per àmplia majoria, la proposta de pacte fiscal en la línia del concert econòmic. Diada Nacional 2012: un milió i mig de persones, en la manifestació més nombrosa feta a Catalunya, ocupen cívicament els carrers de la capital de Catalunya, sota el lema “Catalunya, nou Estat d'Europa”. Nou dies després, el 20 de setembre de l'any passat, el president Mariano Rajoy tanca la porta a qualsevol negociació sobre el Pacte Fiscal. Constatada aquesta negativa clara, decideixo dissoldre el Parlament i convocar eleccions per al 25 de novembre del 2012. La participació és la més alta de totes les eleccions al Parlament des del 1980. El resultat és conegut, i determina la composició actual d'aquesta cambra. Aquelles eleccions es fan per obtenir la legitimitat per endegar el camí que ara estem seguint: dret a decidir, consulta, transició nacional, Estat propi per a Catalunya. A partir d'aquelles eleccions, ningú pot parlar de majories silencioses sobre el futur polític de Catalunya; un 70% de participació a les urnes és una majoria sonora. Molt sonora i alhora molt serena.

Veient com ha anat el fotograma que els he descrit, algú realment es pot sorprendre del perquè hem arribat fins aquí? Hi hem arribat perquè la sentència del TC aixeca un mur en la relació entre la majoria de la societat catalana i l'Estat espanyol, i constitueix l'evidència plàstica que el famós "encaix" de Catalunya a l'Estat no és possible en els termes que el catalanisme plural, divers i transversal l'ha buscat històricament i fins a èpoques ben recents. Dit d'una altra manera, l'encaix solament és possible si Catalunya renuncia al seu projecte col·lectiu, si renuncia a ser un subjecte polític. Si acceptem ser un objecte, l'encaix és possible. Si volem ser un subjecte, amb personalitat i identitat pròpies, amb opcions d'oferir als set milions i mig de catalanes i de catalans un projecte propi, no subordinat, aleshores l'encaix no és possible, encara que l'haguem perseguit molt de temps. Més de cent anys.

Al costat d'aquest relat, n'hi ha un de paral·lel: la societat catalana no es conforma, no abaixa el cap, no es plega de braços. El país és viu, molt viu. I reacciona. Es mobilitza. Està fatigat d'una relació amb l'Estat a la qual no li veu futur, en les condicions actuals. A risc d'equivocar-me, els trasllado la meva percepció: Catalunya sent afecte real per Espanya, se l'estima; però ja no confia en l'Estat espanyol.

Aquest país viu, il·lusionat per un futur diferent i millor, que vol ser protagonista del seu destí, és el que surt l'11 de setembre passat de manera democràtica, pacífica, majoritària, cívica, fins i tot festiva malgrat les dificultats que pateix, forma la via catalana per la independència, fa un gran acte de fe en el seu esdevenidor col·lectiu i impressiona al món per la vitalitat, la seva enorme capacitat de mobilització i les seves bones maneres.

Aquest cop, fins i tot l'Estat, normalment altiu i displicent amb les qüestions nacionals catalanes, gairebé sempre tan perdonavides com ignorant, no té més remei que constatar que té un problema. I molt gran.

Aquesta realitat de país que estem vivint, com es tradueix en aquest hemicicle del nostre Parlament?

Amb modulacions diverses, que van des de la reforma constitucional fins a la configuració d'un estat independent, hi ha una cosa clara: 107 dels 135 diputats d'aquest Parlament portaven en el seu programa electoral recent propostes que avalaven diferents formats per canviar l'actual marc de relacions entre Catalunya i la resta de l'Estat espanyol.

El dret a decidir i la voluntat de fer una consulta són doncs majoritaris i transversals en aquest Parlament. Ho són avui i

ho seran el dia de demà. És cert que les visions sobre la consulta són diverses i plurals, com tant cert és que pràcticament el 80% del Parlament té clar que no podem mantenir l'estatus quo actual.

Estem davant d'una nova centralitat política a Catalunya, d'una nova etapa. Molt diferent de les anteriors. Jo mateix, en algun moment, vaig parlar de dimensió desconeguda. Ara ja hi som, i a més sabem que no hi ha marxa enrere possible.

En aquests darrers mesos, s'han fet passos clars en el sentit del camí que ens va traçar el poble de Catalunya en les eleccions de fa 10 mesos.

El 23 de gener, el Parlament de Catalunya va aprovar en sessió plenària una històrica declaració de sobirania i del dret a decidir del poble de Catalunya. En ella es va manifestar de manera solemne l'inici del "procés per fer efectiu l'exercici del dret a decidir per tal que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin decidir llur futur polític col·lectiu", d'acord amb els principis de –deia la declaració–: sobirania –és a dir, el poble de Catalunya té caràcter de subjecte polític–; legitimitat democràtica; transparència; diàleg; cohesió social; europeisme; legalitat; paper principal del Parlament; i participació.

De manera incomprensible, el Govern espanyol va recórrer la declaració de sobirania davant el Tribunal Constitucional, que en va declarar la suspensió. Al marge de la decisió final que s'acabi prenent, el que és absurd i difícil d'entendre és que s'intenti anul·lar un posicionament polític, que trasllada la voluntat dels ciutadans de Catalunya d'exercir el seu dret a decidir per vies estrictament democràtiques. Com es pot invalidar una expressió democràtica? Vol dir que hem de deixar d'expressar i de dir el que pensem una gran majoria de catalanes i catalans? Es pot invalidar una declaració que expressa un pensament pacífic i democràtic?

Posteriorment, el 13 de març d'enguany, el Parlament va aprovar per una majoria encara més àmplia una resolució en la qual instava el Govern a *“iniciar un diàleg amb el Govern de l'Estat per a fer possible la celebració d'una consulta als ciutadans de Catalunya per a decidir sobre el seu futur.”*

Així doncs, d'entrada, el Parlament donava forma als objectius nacionals de la legislatura: posicionament polític a favor d'iniciar el procés per a la consulta i mandat al Govern per dialogar i negociar-lo amb el Govern espanyol.

En aquesta mateixa direcció, el Parlament va constituir l'1 de juliol passat la Comissió d'estudi del dret a decidir, a proposta de cinc dels set grups d'aquesta cambra.

I en paral·lel, i de manera complementària, hem treballat per un altre dels elements que al nostre entendre és fonamental: hem d'aconseguir que el procés sigui al més transversal possible i compti amb una majoria social al darrere, que pugui anar creixent. Com més àmplia, millor, ja que això és el que el farà incontestable. Per aquest motiu, el 26 de juny es va constituir el Pacte Nacional pel Dret a Decidir, amb l'objectiu de fer partícips del procés de l'exercici del dret a decidir la societat civil, les institucions més representatives del país, el món local i les forces polítiques que hi siguin favorables, més enllà de la seva posició final en el moment de la consulta.

La setmana passada, el president Rigol va presentar públicament la proposta del que ha de ser el manifest a favor del dret a decidir, amb l'objectiu que en les properes setmanes, tots els integrants del Pacte el puguin subscriure, evidenciant d'aquesta manera el compromís inequívoc i transversal que existeix al voltant d'aquest procés.

Per la seva part, el Govern va constituir el mes d'abril el Consell Assessor per a la Transició Nacional. Integrat per 14 persones d'ampli i reconegut prestigi en l'àmbit universitari i professional, té l'encàrrec d'analitzar i preveure les grans decisions que haurà d'adoptar el Govern i les estructures d'estat de què haurà de disposar Catalunya, en el cas d'esdevenir un nou estat. És evident que estem abordant una

etapa nova i sobre la qual mai s'havia treballat tan a fons i amb detall. I també resulta evident que aquest és un procés que hem de ser capaços de fer bé, amb rigor, seriositat i passos segurs. Així doncs, la feina que faci aquest consell assessor serà molt útil per poder tenir un full de ruta clar de les decisions i elements que caldrà tenir en compte en el futur.

En aquest sentit, el primer informe presentat pel Consell el 25 de juliol passat aborda la consulta sobre el futur polític de Catalunya i presenta de forma argumentada i rigorosa les vies legals que permeten fer-la efectiva. De marcs legals per fer la consulta n'hi ha molts i diversos, però cal voluntat política per fer-ne ús.

No vull deixar de recordar que aquesta cambra està tramitant en aquest moment la proposició de llei de consultes, amb l'objectiu que sigui aprovada durant aquest any 2013. Val la pena posar de manifest que aquesta llei que desenvolupa les competències que ens atorga l'Estatut d'autonomia té un caràcter molt rellevant, ja que pot ser una de les vies legals possibles a utilitzar per a la celebració de la consulta.

Finalment, i d'acord amb la resolució aprovada per aquest Parlament el mes de març, i que abans els citava, el 26 de juliol passat vaig enviar una carta al president del Govern espanyol per manifestar-li de forma solemne quin és el sentir,

la voluntat i el propòsit d'una majoria molt àmplia del poble de Catalunya. Aquesta no és altra que poder votar i poder decidir. En aquest sentit, l'emplaçava a iniciar un diàleg i una negociació per a la celebració d'una consulta de manera pactada, amb els marcs legals que establíssim. Més enllà de la carta, aquesta voluntat de diàleg ja havia quedat manifestada en alguna trobada anterior amb el president Rajoy.

El president Rajoy va respondre el 14 de setembre passat a la carta que li vaig adreçar. La seva resposta se centrava en el que ell entén com una oferta de vies de diàleg i respecte al marc jurídic. El Govern que presideixo i jo mateix som, i hem estat, partidaris del màxim diàleg institucional i hem arribat a presentar fins a cinc vies legals possibles per a la realització de la consulta. No una, ni dues, ni tres, fins a cinc.

Aprofitarem qualsevol escletxa de diàleg amb les institucions de l'Estat. Tanmateix, hi ha una pregunta clau que ara com ara no té resposta i que marca qualsevol procés de diàleg: accepta l'Estat espanyol una consulta a Catalunya per conèixer la voluntat del poble català sobre el futur polític del país? Si s'accepta aquest principi democràtic i es dóna resposta a la voluntat molt majoritària de la societat catalana, aleshores caldrà negociar i acordar el marc legal per fer-ho possible. Ara bé, si no s'accepta el principi, aleshores què es

pot negociar? per molta bona voluntat que hi hagi per part nostra, què es pot negociar?

Per part del Govern de Catalunya, el full de ruta està clarament definit. A mode de recordatori, simplement de recordatori, voldria fer esment dels punts següents:

Primer. La consulta s'ha de celebrar l'any 2014, tal com està acordat en el pacte de legislatura. Treballarem incansablement perquè sigui així.

Segon. Abans de final d'any concretarem la data, el contingut de la consulta – i, per tan, la pregunta- i el marc o marcs legals a utilitzar, atenent que n'hi ha cinc de possibles. La meva voluntat és que aquest triple acord sigui assolit entre totes les formacions polítiques favorables al dret a decidir.

Tercer. Volem celebrar la consulta de manera acordada amb l'Estat, o com a mínim en un marc de tolerància i, per tant, en absència de conflicte jurídic.

Quart. Si malgrat la nostra inequívoca voluntat de diàleg i d'acord cap negociació amb l'Estat és possible, estic disposat a utilitzar com a President tots els instruments democràtics i legals al meu abast a fi de facilitar que el poble de Catalunya

pugui decidir lliurement el seu futur com a país, inclosa la convocatòria d'eleccions. No és l'escenari que desitjo, ni és el millor. Tanmateix, estic disposat a arribar fins a aquest punt, com a últim recurs, subratllo, com a últim recurs, si es pretén silenciar la veu i impedir el vot de les catalanes i dels catalans.

Tot i que el procés polític en què Catalunya està immersa té una transcendència i una profunditat enormes, de gran calat, i acapara el màxim interès informatiu i mediàtic, no és ni de bon tros l'únic tema important que viu el nostre país i que ocupa al Govern, també ho vull deixar clar. Si el procés polític segueix el seu curs és perquè pot enfortir per molt de temps el nostre benestar col·lectiu.

Entrem, doncs, en el segon eix del discurs.

2. SOSTENIBILITAT DE LES FINANCES PÚBLIQUES

D'aquesta sostenibilitat en depenen la viabilitat de les polítiques públiques a Catalunya i, en conseqüència, els serveis públics, la cohesió social, la cohesió territorial, el futur de l'estat de benestar i els estímuls al creixement econòmic i a la creació d'ocupació. Ras i curt, la sostenibilitat de les finances de la Generalitat marca el model de país i el model de benestar. No és pas poca cosa.

Tots vostès saben que un debat de política general no es pot confondre amb un debat de pressupostos. També saben que, davant de la impossibilitat de fer el pressupost d'enguany, el Govern va decidir a l'agost prorrogar per al 2013 el pressupost de l'any anterior i començar a elaborar i tramitar el pressupost per al 2014, que es debatrà properament en aquest Parlament i que confio que s'aprovarà abans de finals d'any. Temps hi haurà, doncs, per al debat pressupostari detallat.

Dit això, pertoca respondre breument la pregunta de per què s'ha decidit prorrogar el pressupost per al 2013. El conseller d'Economia va comparèixer fa unes quantes setmanes davant del Parlament per donar totes les explicacions pertinents. En resum, les raons de la pròrroga són dues.

La primera respon a la batalla que el nostre Govern va decidir emprendre per aconseguir un repartiment just i equitatiu del dèficit públic autoritzat a l'Estat espanyol. Coneixen la nostra teoria, inspirada crec en el sentit comú: si la despesa de les autonomies representa una tercera part de la despesa pública de tot l'Estat, ens correspon també a les autonomies una tercera part del dèficit global.

Lluny d'aquesta regla d'or, el Govern central havia assignat a les autonomies no una tercera part com ens corresponia, sinó una

sisena part. Aquesta era la situació de partida a principis del 2013. Un escàndol i una presa de pèl. Gairebé tota la resta d'autonomies ho va acceptar i varen aprovar pressupostos.

Pressupostos, sí, però convenientment maquillats. En alguns casos, amb tones de maquillatge. Catalunya va dir que no, ens vàrem plantar. Era més fàcil i més còmode abaixar el cap i fer uns pressupostos impossibles de complir. O pitjor encara, fer uns pressupostos que desmuntessin el model de benestar a Catalunya. Què ens haurien dit si haguéssim procedit així?

En comptes de fer el que era fàcil, vàrem fer el que era difícil i arriscat: liderar una acció continuada per fer entendre que posar les autonomies contra les cordes en el tema del dèficit era posar la sanitat, l'ensenyament i els serveis socials al peu dels cavalls.

També volíem fer entendre una altra cosa: que si la Unió Europea reconeixia un dèficit clarament superior als estats que tenien un punt de partida pitjor, cas d'Espanya, també l'Estat espanyol havia de permetre un dèficit superior a les autonomies que tinguessin un punt de partida pitjor, cas de Catalunya. Per cert, el nostre punt de partida pitjor coincidia amb el darrer balanç del segon govern tripartit, corresponent al 2010, quan Catalunya va fer el doble de dèficit del que havia acordat amb l'Estat. I va fer el doble de dèficit quan Catalunya tenia en aquells moments una tercera part del dèficit que corresponia al conjunt de les

administracions públiques de l'Estat espanyol, Catalunya i les altres autonomies. Desviació gairebé del 100%. Inaudit però cert.

La nostra batalla d'aquests set mesos ha donat fruits: de la sisena part del dèficit que teníem assignat a començaments d'any hem passat a una quarta part. En diners, hem salvat en set mesos 1.800 milions d'euros. Equivalen a 5 milions per cada un dels 365 dies de l'any 2013. Són, per dir-ho clar, 1.800 milions d'euros de menys retallades. Senyores i senyors diputats, no valen 1.800 milions d'euros de menys retallades una pròrroga de pressupostos?

La segona raó de la pròrroga de 2013 és més de procediment. El Govern central ens va comunicar la xifra definitiva de dèficit a finals de juliol. Havien passat dos terços de l'any, i no teníem temps material de tramitar els pressupostos del 2013, sobretot pel que fa a la política d'ingressos. Tot i que no havíem aconseguit el nostre objectiu sencer, havíem evitat un volum de retallades que hauria destrossat el model de benestar i hauria minvat encara més les retribucions dels servidors públics. Arribats a aquest punt, tot aconsellava la pròrroga. És el que hem fet, i recordo que tenim majoria en aquest Parlament per haver procedit així.

Permetin-me ara un flaix general sobre el marc pressupostari del 2014. La idea central és la següent: no podem gastar ni un euro

més que el 2013; però tampoc gastarem menys. Per tant, per primer cop en anys, preveiem que no hi haurà noves retallades.

La idea següent que val la pena retenir és que si el Govern central ens assignés per al 14 el dèficit que ens toca en justícia, és a dir, 1/3 del que la UE preveu per a Espanya, la Generalitat podria complir perfectament el dèficit assignat. Vist amb la perspectiva de fa només tres anys, gairebé un miracle.

I una darrera imatge a no perdre de vista: si l'Estat ens pagués solament el que ens deu per la clàusula de l'Estatut sobre les infraestructures, podríem complir fins i tot amb el dèficit injust que el mateix Estat ens imposa per al 2014, equivalent a l'1% del PIB.

Conclusió de tot plegat: en els darrers tres anys la Generalitat ha fet tots els ajustos que estaven a la seva mà per adequar la despesa pública als temps i circumstàncies que la crisi, i la política europea convinguda per tots els estats, i subratllo per tots els estats, han marcat i segueixen marcant.

L'altra conclusió és evident: el Govern, i Convergència i Unió, hem hagut d'assumir pràcticament en solitari tots els costos polítics de les retallades. Els que ens corresponien per haver arribat al Govern en època de forta recessió, i els que no ens corresponien perquè eren producte de la incapacitat del segon

tripartit per prendre decisions que requerissin cohesió interna o coratge polític.

Una incapacitat que, per cert, va deixar la Generalitat en situació d'indefensió financera –que encara patim- i en conseqüència d'una dependència política del Govern central sense precedents des de la recuperació de l'autogovern. Encara és hora, i han passat tres anys, d'haver sentit alguna autocrítica davant d'un balanç tan negatiu com enverinat.

A tall de resum, i per entendre la magnitud de les decisions que ha hagut de prendre el Govern en els darrers tres anys, quedins amb els missatges següents:

- l'any 2010 la Generalitat va fer el doble de dèficit del que tenia acordat amb l'Estat. L'any 2012, malgrat la dura i persistent recessió, el dèficit s'havia reduït a menys de la meitat. Uns els van multiplicar per dos; els altres l'hem dividit per dos.
- la conseqüència directa dels dèficits acumulats és que el 2013 pagarem més del doble d'interessos financers que el 2010. És a dir, dèficits descontrolats com el del 2010 no només comporten retallades doloroses sinó que augmenten exponencialment els diners públics que van a parar a les

entitats financeres i als mercats. Com es veu, una política molt progressista i d'esquerres.

- per tenir una idea aproximada del que això significa, pensin que els interessos financers que la Generalitat ha pagat en els darrers tres anys –més de 5.000 milions d'euros– superen àmpliament el pressupost del Departament d'Ensenyament, tripliquen el de Benestar Social i Família, i multipliquen per vint-i-cinc el de Cultura. Per tant, dèficits descontrolats signifiquen interessos financers forassenyats que al seu torn es mengen, com els tèrmits, la substància de l'estat del benestar.
- l'esforç de l'actual Govern per reequilibrar les finances públiques catalanes està sent ingent, dolorós i inajornable. Només en tres anys, el pressupost de la Generalitat s'ha reduït un 20%. N'han patit les conseqüències els treballadors públics, la inversió pública, el suport a l'economia productiva, les polítiques de seguretat, la política cultural i els serveis públics lligats al model de benestar. I també la relació amb les administracions locals.

El pastís s'ha fet un 20% més petit, però hem d'atendre més persones, més necessitades, i més obligacions de tota mena. I això només es pot fer amb una enorme responsabilitat i generositat dels treballadors públics i amb una alta

consciència de la ciutadania sobre la precarietat dels nostres recursos públics.

- Catalunya ha fet un esforç proporcionalment molt superior al que li correspondria tenint en compte el pes que té la seva despesa en el conjunt de la despesa de totes les administracions públiques, i també si s'analitza només a nivell de les comunitats autònomes. En efecte, entre els anys 2010 i 2012, Catalunya, que representa el 17,5% de tota la despesa que fan les autonomies, ha fet un 24,33% de tot l'ajust autonòmic.

- vist des d'una altra perspectiva, i en aquest mateix període, Catalunya, que només fa el 6% de tota la despesa del conjunt d'administracions públiques de tot l'Estat, ha fet el 17,3% de l'ajust de totes les administracions públiques de l'Estat. El triple del que ens corresponia.

- i, repeteixo, tot això ho hem hagut de dur a terme en un escenari de recessió econòmica, amb una reducció de les transferències econòmiques provinents de l'Estat, sense que el mateix Estat ens reconegués i pagués els deutes, i veient com els marges de relaxació del dèficit concedits per Europa a Espanya es distribuïen de manera injusta entre l'administració de l'Estat i les administracions autonòmiques i locals. La conseqüència d'aquesta distribució injusta és que mentre la Generalitat en tres anys ha reduït la seva despesa

departamental en un 20%, el govern de l'Estat no ha fet, ni de bon tros, el mateix.

Molts es pregunten, després de tres anys, si aquest esforç ha valgut la pena. La resposta és que sí, perquè aquests esforços ens han permès assegurar la sostenibilitat de les finances públiques i, en conseqüència, poder garantir el nucli dur de les polítiques socials. El pastís és un 20% més petit, ens agradi o no ens agradi, però la proporció de les polítiques socials és més gran que no pas era quan el pastís era més gros.

I per finalitzar aquest segon gran eix de la meva intervenció, dir-los que a partir d'ara, si aconseguim la definitiva estabilització de les finances públiques catalanes i hi estem en camí, podem anar triant els moments per anar revertint decisions doloroses que s'han anat prenent aquests anys. Aquests moments no han arribat encara, però esperem que arribin al més aviat possible.

Els en posaré un exemple ben concret. El desembre de l'any passat el nostre Govern va aprovar per decret llei imposar un tribut sobre les entitats financeres que operen a Catalunya, en línia amb decisions preses en altres autonomies. Pocs dies després, el Govern espanyol va fer el mateix. Es va "apropiar" de l'impost. Tenim dret, per tant, a una compensació per haver-lo aprovat abans.

Doncs bé, si l'any que ve se'ns compensa aquest impost, l'aplicarem a restituir la paga extra que els treballadors públics de la Generalitat han perdut temporalment. És un exemple gràfic de reversibilitat, en una fase de major estabilitat i control de les finances públiques.

=====

3. TERCER GRAN EIX: ACCIÓ DE GOVERN EN L'ÀMBIT DE LA REACTIVACIÓ ECONÒMICA, LA MILLORA DE L'OCUPACIÓ I EL REFORÇAMENT DE L'ESTAT DEL BENESTAR

Vull fer-los l'exposició de l'acció de Govern i de la situació del país des de tres prismes diferents. En primer lloc, descriuré aquells àmbits en els quals considero que s'ha produït una inflexió en relació amb l'any passat, bé perquè han millorat, bé perquè estan progressant adequadament. En segon lloc, assenyalaré els aspectes en els quals necessitem començar a millorar, perquè no ho hem fet. I per últim, voldria assenyalar alguns projectes importants de país que defineixen reptes principals de futur que tenim per endavant. En cap cas s'ha d'entendre que aquests prismes que esmentaré són exhaustius, sinó que responen a un esforç de síntesi de cara al debat.

Òbviament, n'hi poden haver d'altres que vostès aniran traient al llarg de les seves intervencions.

3.1. Àmbits que van bé o que simplement milloren

N'he triat deu, que passo a descriure de manera condensada per no cansar-los amb llistes interminables de fets i de conceptes.

A. Acció exterior, en la vessant econòmica

Catalunya, el seu teixit productiu, els seus professionals, el seu teixit associatiu i les institucions públiques estan duent a terme un encomiable, tenaç, necessari i exitós procés d'internacionalització i d'obertura al món.

Les exportacions segueixen creixent, per quart any consecutiu; Catalunya ja ven més fora d'Espanya que no pas dins. La nostra economia ja depèn més del món que del mercat espanyol. Cal seguir per aquest bon camí.

Les empreses catalanes exportadores ja se situen en les 46.200 (2.700 empreses més que l'any anterior, assolint una xifra rècord) i, de fet, cada vegada són més les empreses que exporten de manera regular. En aquests moments ja són més de

14.000 les que ho fan regularment. Els nostres mercats es van diversificant, i n'obrim de nous.

Un altre aspecte de l'acció exterior que funciona bé és la inversió estrangera.

Malgrat la crisi, Catalunya continua essent atractiva per a la captació d'inversió estrangera. Segons la base de dades del Financial Times Group, l'any 2012 vam atreure projectes d'inversió internacional per un import de 2.247 milions d'euros, projectes que duïen 8.323 llocs de treball associats. Dins de l'Europa continental al marge del Regne Unit cap altra regió va superar aquestes xifres.

Aquesta mateixa base de dades, referida ara al primer semestre del 2013, identifica projectes d'inversió per un import de 1.900 milions d'euros (primer semestre del 2013 i segona posició al rànquing europeu) i amb 4.000 llocs de treball associats (tercera posició al rànquing europeu).

No és gens sobrer subratllar aquest bon comportament de la inversió estrangera en un moment en el que s'aïregen polèmiques interessades i partidistes sobre el nostre atractiu com a destí inversor.

Per tant, el programa Invest in Catalonia continuarà essent prioritari. El reforçarem amb una major capacitat d'oferta de sòl i serveis associats i l'ampliarem cap a l'interior, perquè estimuli la inversió autòctona a més de captar-ne d'estrangera.

La bona marxa de l'acció exterior de Catalunya es completa amb el turisme.

L'estratègia del Govern en política turística és la d'aprofitar l'èxit que tenim com a destinació turística per a consolidar el sector com a veritable tractor de l'economia catalana i per a convertir-nos en una destinació turística de projecció mundial.

Tot i que continua augmentant el nombre de turistes estrangers que visiten Catalunya –al primer semestre del 2013 han augmentat un 5,7% respecte del primer semestre del 2012- hem de dir clarament que el nostre objectiu no és batre cada any el rècord de turistes. El nostre repte no és l'increment de la xifra de turistes que vénen sinó l'increment dels ingressos per càpita que aquests generen.

En aquest aspecte, les dades també són positives: el primer semestre d'enguany el turisme estranger ens ha proporcionat un 10,3% més que el primer semestre de l'any passat. Són xifres contundents i esperançadores.

A aquest fet ens hi ajuda la potent marca que representa la capital del nostre país, la marca Barcelona: per primera vegada, Barcelona s'ha situat entre les 10 ciutats de món amb més turistes estrangers. No en va, durant els primers sis mesos d'aquest 2013 Barcelona ha rebut més d'un milió de creueristes, un 18,4% més que l'any passat, i s'ha convertit en una de les ciutats més atractives per a la celebració de fires, congressos i reunions empresarials i professionals de caràcter internacional.

En els darrers mesos hem presentat el Pla estratègic de Turisme de Catalunya i el Pla de Màrqueting Turístic de Catalunya (2013-2016). I hem aplicat la taxa turística, amb bons resultats, i amb molt bona col·laboració del sector.

Projecció exterior de la cultura, la llengua i l'esport catalans

La projecció de Catalunya al món també té, tanmateix, una dimensió cultural cada cop més reeixida.

Catalunya ha sabut projectar-se i singularitzar-se a nivell internacional com un país imaginatiu, creatiu, divers, tolerant, amb una cultura i llengua pròpies.

La cultura és, per a Catalunya, estratègica. I ho és perquè configura de forma dinàmica la identitat nacional, perquè és el suport i el vehicle de la creativitat i l'expressivitat; perquè garanteix i referma la cohesió i el benestar social; perquè constitueix la civilitat i la convivència democràtica; perquè cal consolidar, i on sigui possible augmentar, un sector de futur, fonamentat en el coneixement, que contribueix al progrés econòmic i a l'ocupació. Perquè Catalunya s'ha guanyat una determinada imatge al món.

Posaré alguns exemples:

- L'expectació que generen els nostres artistes allà on s'exposen:
 - Dalí: 2a exposició més visitada en la història del Pompidou.
 - Miró: 6a exposició (sobre 57) més visitada des de l'obertura de la Tate Modern, l'any 2000 i una de les exposicions més populars dels darrers anys a la National Gallery of Art de Washington.

- La presència al Saló del Llibre de París:
 - 24 autors presents, en només 3 dies més de 2.000 visitants.

- Les participacions catalanes a les Biennal d'Art i d'Arquitectura de Venècia, que van situar els nostres pavellons entre els més recomanats.
- La cuina catalana, i els seus cuiners, segueixen essent un dels grans referents de lideratge mundial.
- En diferents disciplines, els esportistes catalans, fruit del treball de clubs, federacions i centres de tecnificació, excel·leixen a nivell internacional.

Tenim el nombre més elevat de parlants que ha tingut mai el català, una capacitat d'atracció que genera nous parlants que no la tenen com a llengua habitual, i una presència creixent a Internet.

Tenim l'ambició necessària per tal que el català tingui la presència que li correspon. Per això lluitarem amb força per tal que la realitat de la llengua catalana sigui cada cop més coneguda i reconeguda per la comunitat europea i internacional.

La cultura és progrés en si mateixa: un país culte i creatiu prospera millor. Un país culte és un país preparat i més fort

davant de les dificultats i els desafiaments. Un país culte és un país més democràtic, més obert, més respectuós i més tolerant, més competitiu, més europeu i més rellevant en el context global.

B. L'aturada de la destrucció d'ocupació

Aquesta és la dada principal. La més important de totes. La més esperada. I és que els darrers mesos estem veient una sèrie d'indicis que ens porten a pensar que en matèria de destrucció d'ocupació hem tocat fons. Així, el passat mes de juliol vam tenir, per primer cop en 72 mesos, una reducció interanual de l'atur registrat. La millor dada dels darrers 6 anys. Durant el mes d'agost aquesta tendència ha continuat i s'ha intensificat fins arribar a l'1,8% de reducció en termes d'any a any, el millor agost des de l'any 2000. I tots els indicis porten a dir que el mes de setembre passarà el mateix.

Estem, doncs, davant d'un canvi de tendència pel que fa a destrucció de llocs de treball? Potser és aviat per dir-ho amb rotunditat, però hi ha indicis positius.

C. Millora dels resultats escolars i reducció de l'abandonament escolar prematur

La lluita contra el fracàs escolar comença a donar els seus fruits.

El curs 2008-2009 el percentatge d'alumnes que es graduaven de l'ESO no arribava al 82% mentre que els alumnes que acabaven el Batxillerat era del 78,7%. El curs 2011-2012 ja són el 85% els alumnes que es graduen de l'ESO –tres punts més- i el 83,5% de Batxillerat –cinc punts més. Per tant, millor rendiment i més èxit escolar.

La taxa d'abandonament escolar prematur ha anat baixant des del 33,2% de l'any 2008 fins a situar-se per sota del 24% l'any 2012. Estem per sota de la mitjana espanyola (24,9%) però lluny del 12,9% d'abandonament escolar prematur de la Unió Europea. Ens hem fixat un objectiu del 15% per l'any 2018. Amb la tendència actual, hi podem arribar.

Tant a 4t d'ESO com a 6è de primària, el percentatge d'alumnes amb baix rendiment en competències bàsiques ha disminuït, mentre que els alumnes amb un alt rendiment en aquestes proves ha augmentat. Els alumnes catalans han millorat els seus resultats i això ha estat possible gràcies a l'aplicació de mesures com:

- El desplegament de les competències bàsiques al currículum de primària i secundària en l'àmbit lingüístic i matemàtic.

- L'impuls de la lectura en més de 700 centres implicats en el programa.
- L'augment de les hores lectives de matemàtiques a segon i quart d'ESO (70 hores lectives de matemàtiques més al llarg de l'etapa).
- El manteniment de les proves extraordinàries d'avaluació al setembre a ESO i a Batxillerat.
- L'optimització de les matèries optatives, incidint en la necessitat que es destinin a reforçar o ampliar altres matèries curriculars.
- La implicació de les famílies i del professorat en la millora acadèmica.

D. Consolidació i millora d'alguns paràmetres de salut a Catalunya

En primer lloc m'agradaria destacar una cosa que avui té encara més valor: a Catalunya cap persona queda exclosa del sistema sanitari públic. Aquesta ha estat una decisió volguda del Govern català, superant l'establert per la normativa espanyola, que preveu l'exclusió d'una part dels ciutadans de la sanitat pública.

En l'àmbit de Salut el Govern ha procurat fer les coses de manera diferent, aplicant una gestió més eficient que optimitzi els recursos, mantingui els nivells d'atenció i millori alguns resultats.

Els resultats ens avalen, com ho demostra, per exemple, que la Organització Mundial de la Salut destaca en un dels seus informes les mesures preses a Catalunya per assegurar la sostenibilitat del nostre sistema de salut, com exemple de mesures eficients en gestió sanitària a Europa. De fet, en aquest informe, tots els exemples que se citen referents a l'estat espanyol són referències a experiències a Catalunya.

En la línia de la millora, han augmentat els pacients inclosos en el circuit de diagnòstic ràpid del càncer un 6,4% respecte el 2011 (27.801 pacients) i més del 60% han iniciat el tractament abans de 30 dies després del diagnòstic.

El Programa de prevenció i atenció a la cronicitat ha permès reduir la taxa de reingressos hospitalaris en insuficiència cardíaca crònica (ICC) i en malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC).

Les reclamacions sobre el tracte rebut han baixat un 9 % i l'índex de satisfacció de l'usuari es manté en el 8,1 sobre 10.

E. La política de recerca i d'Universitats

Tot i la intensa reducció de les partides pressupostàries de l'Estat, la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació es consoliden a Catalunya.

Tenim un bon model de recerca científica, com ho demostra la capacitat dels investigadors catalans per captar fons europeus i mundials, la presència de centres de recerca catalans en rànquings internacionals i el volum de publicacions científiques amb aportacions catalanes. Vull destacar que el bon funcionament d'aquest model és fruit de la feina feta durant els darrers 15 anys sobre uns principis compartits per la pràctica totalitat de les forces polítiques que avui som aquí, que han permès consolidar un sistema d'universitats, centres de recerca i instal·lacions científiques d'alt nivell i amb una política de recerca i innovació continuada que té com a denominador comú l'excel·lència, l'obertura i la flexibilitat.

Catalunya se situa com a tercer país de la Unió Europea en nombre de concessions per milió d'habitants en la prestigiosa convocatòria del Consell Europeu de Recerca, rebent en aquest àmbit el 60% dels ajuts concedits en matèria de recerca a nivell de tot l'Estat . Grans resultats, doncs.

Mentre representem un 1,5% de la població europea, els nostres investigadors publiquen el 3% dels articles científics que es fan a Europa, i la seva captació de projectes competitius en peu d'igualtat amb la resta del continent és un 50% superior a la que ens correspondria per població. Aquest èxit ha estat possible gràcies al sistema de centres CERCA, al programa de captació i retenció de talent ICREA i a la construcció en el territori d'unes infraestructures singulars amb capacitat vertebradora.

A partir d'aquí, l'estratègia de futur ve marcada per un gran esforç que caldrà fer per mantenir el que tenim, i utilitzar-ho de base per fer el gran salt en la transferència de valor a la societat, molt especialment la transferència de coneixement al món empresarial, i d'aquí a la creació d'ocupació. La ciència pot ser un dels motors més dinàmics i sòlids per al futur proper de l'economia catalana.

En l'àmbit universitari crec que també s'està fent bona feina. Hem reestructurat l'oferta universitària per fer-la més eficient i de més qualitat i hem fet possible, malgrat les dificultats de l'entorn, mantenir l'accessibilitat i la universalitat de la universitat pública.

Durant el curs passat, 2012-2013, malgrat l'inevitable increment del preu dels crèdits, es van mantenir estables les matriculacions a les universitats catalanes.

En aquest curs 2013-2014, per primera vegada es mantenen els preus dels crèdits universitaris per als estudis de grau i es destinaran 30 milions d'euros a beques equitat. En concret, aquest curs s'amplien un 5% els trams de renda familiar computable i de patrimoni de la unitat familiar per tal que les beques equitat arribin a més estudiants. Ningú ha de quedar fora de la universitat per motius econòmics.

En captació de talent, hem dut a terme la primera convocatòria internacional del Programa Serra Hunter per a la contractació, sota criteris d'excel·lència internacional, de personal acadèmic permanent a les universitats catalanes. Hem convocat 75 places, a les quals s'han presentat 740 sol·licituds de tot arreu.

La UAB és considerada la millor universitat estatal segons el rànquing "The Times Higher Education 100 under 50", que classifica les millors universitats del món amb menys de 50 anys d'història.

La UB lidera també les universitats espanyoles en dos dels més prestigiosos rànquings internacionals, el de Leiden i el de l'URAP (University Ranking by Academic Performance).

F. Millores en algunes polítiques de Benestar

Una de les fites principals ha estat la signatura del pacte per a la infància el passat 19 de juliol per més de 69 entitats. S'ha treballat en estreta col·laboració amb les entitats, i és un compromís de tota la societat de fer passes endavant en favor de la infància per fer que guanyi centralitat i sigui més visible a la nostra societat.

Aquest pacte és un salt qualitatiu en les polítiques d'infància, un projecte ambiciós que no només ha de donar eines per a protegir i atendre a aquest col·lectiu en situació de risc o desemparament sinó que inclou mesures de prevenció, foment de la participació i promoció dels drets, deures i oportunitats dels infants i adolescents.

Un segon element a destacar en aquest àmbit de les polítiques de benestar és l'esforç per garantir el sistema de prestacions i ajuts per a aquelles persones i famílies en situació de major vulnerabilitat, per cobrir les seves necessitats bàsiques. Quan ha sigut necessari s'ha concertat amb iniciatives conjuntes entre els ajuntaments, la Generalitat i les entitats distribuïdores d'aliments, com la taula de distribució solidària.

En la mateixa línia s'ha fet efectiva la signatura del Contracte Programa de Serveis Socials amb els ens locals, mantenint la partida pressupostària, 183M€, com un instrument de cooperació i col·laboració amb els ajuntaments, consells

comarcals i altres entitats supramunicipals que finança, per atendre, entre d'altres:

- els serveis socials bàsics (atenció domiciliària, equips bàsics d'atenció social, centres oberts per a infants i adolescents, etc.).
- les ajudes d'urgència social, per atendre les despeses bàsiques de la llar i d'aliments.
- els serveis socials especialitzats adreçats a famílies amb infants de curta edat, gent gran, persones amb discapacitat, infants i adolescents, persones amb problemes de drogodependències, etc.

No cal recordar que en època de fortes restriccions pressupostàries, tot programa que manté la seva dotació econòmica significa una prioritat molt destacada.

G. Reducció del Sector Públic de la Generalitat

Quan vàrem assumir la funció de govern a principis del 2011 hi havia 273 entitats de la Generalitat amb participació majoritària

(a data 1 de gener de 2011, entitats amb participació majoritària). A data d'avui aquesta xifra s'ha reduït fins a 235 entitats, un 14% menys, i s'estan tramitant actualment prop d'una cinquantena d'operacions que ens permetran a principis de l'any vinent assolir el 30% de la reducció del sector públic, reduint el nombre d'entitats fins les 191. En poc més de tres anys haurem superat l'objectiu que ens havíem marcat per una legislatura sencera.

H. Millors indicadors en seguretat i justícia

En els últims anys, i malgrat la situació de crisi, es manté estable la percepció de seguretat ciutadana entre la població. I amb les dades de què disposem, millora la seguretat en diferents àmbits:

- Segons l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya, amb dades de 2012, puja per tercer any consecutiu la percepció de seguretat.
- Es redueix el nombre d'homicidis (87 l'any 2010, 81 el 2011 i 75 el 2012) i disminueix un 50% la prostitució a les carreteres catalanes.
- També millora la seguretat viària, amb una tendència decreixent del nombre de morts a les carreteres des de l'any 2007 (amb dades de gener a agost, passa de 227 morts el 2007 a 100 en el que va del 2013).

- Pel que fa als accidents laborals, s’han anat reduint progressivament els darrers anys passant d’un índex d’accidents laborals amb baixa per cada 1000 treballadors, de 53 al 2008 a 30 al 2012. Pel que fa als accidents mortals la xifra ha passat de 3,76 a 2,77 per mil.

Algunes millores s’estenen igualment al camp de la justícia, com per exemple el programa que possibilita la presentació de més de 100.000 demandes civils i altres escrits via telemàtica a tots els òrgans judicials catalans. Es tracta d’una novetat reconeguda a tot l’Estat. I en el mateix sentit de lideratge, Catalunya és capdavantera en la implementació de la nova Oficina Judicial i el Programa d’Expedient Electrònic.

I. Bona evolució de les activitats agràries

També les infraestructures i les inversions en el món rural són cabdals, i en aquest sentit el Govern ha aprovat l’avantprojecte de la Llei del Sòl agrari per tal de garantir l’eficàcia de l’activitat productiva dels espais agraris. La indústria agroalimentària és un dels sectors estratègics del país i el Govern aposta decididament pel seu impuls. Durant el 2013 el Govern ha fixat les prioritats per als més de 350M€ en ajuts al sector agrari i ramader, i seguirà vetllant per la defensa del sector català en el marc de la reforma

de la Política Agrària Comunitària. Estem elaborant el nou Programa de Desenvolupament Rural 2014-2020, i hem aprovat el Pla estratègic de la Recerca, el Desenvolupament i la innovació del sector agroalimentari, per millorar la competitivitat internacional d'un sector que està evolucionant de manera francament positiva. I per fer més atractiu el món agrari per a la gent jove.

Vull recordar que durant dos anys consecutius el Govern de la Generalitat ha aconseguit avançar el pagament de la PAC als pagesos i ramaders catalans i ja els anuncio que en les properes setmanes procedirem al pagament dels 135M€ corresponents a la campanya del 2013.

J. Intensificació de l'accés de les famílies a l'habitatge

Tot i la delicada situació que viuen moltes famílies i joves, tant pel que fa referència a la pèrdua del propi habitatge, com en la dificultat d'accés, en aquest àmbit hi ha una destacable acció de govern que voldria posar en relleu.

El Govern de la Generalitat ha pres la decisió de destinar 200 M€ en quatre anys als programes socials d'habitatge, fent possible

que 32.000 famílies en risc d'exclusió residencial rebin, dins del 2013, un suport directe d'algun dels programes socials de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya; que 24.000 famílies més ja siguin usuàries dels pisos del parc públic d'habitatge o bé hagin accedit a un habitatge captat del mercat privat a través de les borses d'habitatge implantades en el territori; i que un total de 18.000 llars tinguin una prestació d'ajut al pagament del lloguer.

En el darrer any i mig haurem lliurat més de 4.500 habitatges i durant aquest 2013 el 15% dels usuaris del parc públic d'habitatge, unes 2.000 famílies, rebran un ajut suplementari per pagar el lloguer d'aquests habitatges que ja de per se tenen uns lloguers reduïts.

Per poder ampliar el parc públic d'habitatge s'ha fet un esforç important per reduir el nombre d'habitatges buits de la Generalitat a través d'un Pla de Xoc, que ha permès reconvertir els habitatges de compra a lloguer amb opció de compra, rebaixar els preus dels lloguers en un 25% de mitjana i instaurar un règim d'adjudicacions més àgil, amb convocatòries permanentment obertes. A l'inici de 2011 els habitatges buits eren 3.264 i en l'actualitat són al voltant de 1.260 habitatges, ubicats majoritàriament en municipis sense demanda acreditada. 2.000 habitatges públics que eren buits i ara estan ocupats.

Per pal·liar el drama dels desnonaments calen instruments de reacció immediata i, per això, el Govern ha posat en funcionament una línia d'ajuts per a famílies que han patit la pèrdua del seu primer habitatge per impossibilitat de pagar-lo.

Fruit d'aquests programes d'actuació immediata puc anunciar-los que al llarg d'aquest any i amb dades de 15 de setembre, hem evitat un total de 1.914 desnonaments a tot Catalunya. Això suposa que hem evitat un 30% més de desnonaments que al mateix període de l'any 2012.

Entrem ara en exemples d'àmbits en els que no aconseguim millorar prou, o fins i tot empitjorem. També n'he triat 10, com en l'apartat anterior.

K. Persones en risc de pobresa

L'increment del risc de pobresa és la realitat més punyent de la crisi, és el rostre de les persones amb major dificultat. Sense cap mena de dubte és el principal repte que tenim, no només com a Govern, sinó com a país i com a societat.

Dit això, m'agradaria indicar-los que la pobresa té elements estructurals i no només és fruit de la crisi que vivim. En efecte, l'any 2011, en plena crisi, afectava el 19,1% de la població catalana; però el 2006, en plena expansió, era del 19%. Atenció, per tant, com abordem i jutgem el problema, i com enfoquem el repte.

En qualsevol cas, la xifra de pobresa segueix sent molt alta a Catalunya. No voler veure-ho seria una irresponsabilitat. I no fer res encara ho seria més.

Durant aquest 2013, el Govern destinarà més de 480 milions d'euros a la lluita contra la pobresa i l'exclusió social. Aquest pressupost és dels molt pocs que no ha disminuït.

En l'àmbit legislatiu, hem iniciat la tramitació de la llei marc de la protecció social, que pretén blindar el nostre estat del benestar i prioritzar el manteniment de la cohesió social del país en l'actual context de crisi.

També dotem enguany al món local amb 183 milions d'euros per tal de finançar serveis socials bàsics especialitzats, la lluita contra la pobresa, els programes de reforç a la cohesió social i la promoció de la igualtat.

Aquest 2013 finalitzarem l'elaboració del Pacte per a la lluita contra la pobresa a Catalunya que inclourà, un cop revisades i actualitzades, les mesures previstes al Document de lluita contra la pobresa i per a la inclusió social a Catalunya, que formaran l'eix central del Pla d'Acció, la gran majoria d'elles ja iniciades.

Hem garantit la màxima cobertura de les beques escolars per a infants i adolescents per assegurar l'alimentació bàsica durant el període no lectiu. De cara a aquest curs, hem incrementat les beques menjador amb una previsió de 34M€ per tal de garantir que tots els alumnes amb privació alimentària tinguin una beca.

L. Un atur juvenil massa elevat

La taxa d'atur entre els joves de 16 a 24 anys, durant el segon trimestre del 2013, és del 53,9%, segons l'Enquesta de Població Activa. Això vol dir que dels prop de 294.000 joves que són actius, 158.000 no troben feina. És una dada contundent. Cal tenir en compte que aquest és un problema comú a tota Europa, dissortadament. L'atur juvenil normalment dobla l'atur general als països de la Unió Europea. Tenint en compte que tant a Espanya com a Catalunya la taxa d'atur és molt més elevada, la d'atur juvenil segueix la mateixa correlació. Celebrem que la Unió Europea hagi previst una Estratègia pròpia per l'ocupació juvenil, ja era hora. Confiem que el repartiment dels fons europeus que rebrà Espanya per combatre l'atur juvenil siguin distribuïts amb criteris proporcionals a la taxa de desocupació.

Mentre arriben aquests nous recursos europeus, el Govern ha aprovat el programa InerJoves adreçat a persones en atur menors de 30 anys i a estudiants, la majoria dels quals combinen formació i contractació. Calculem que aquest programa beneficiarà directament a més de 33.000 joves, i hem garantit que d'aquests 3.607 accedeixin a un contracte de treball a través dels programes del Servei d'Ocupació de Catalunya, "Joves per l'Ocupació" i "Fem Ocupació per a Joves". Confiem poder incrementar aquesta xifra de beneficiaris gràcies a la reserva d'un 25% de les places en la resta de programes del SOC, la qual cosa hauria de permetre que a finals d'any un 50% dels joves aturats –de tots els nivells acadèmics- accedeixi a l'anomenada Garantia Juvenil, promoguda per la Comissió Europea i que comporta que qualsevol persona entre 16 i 24 anys en situació d'atur hagi d'accedir a una oferta formativa, de pràctiques o laboral en un període màxim de 4 anys.

A aquestes dues mesures per lluitar contra l'atur juvenil el Govern hi destinarà 50M€.

A aquesta mesura s'hi ha d'afegir la resta de programes que el SOC ja aplica per als joves, tant en l'àmbit de l'orientació com en el de la formació.

M. Lluita contra l'atur de llarga durada i majors de 45 anys

Un altre dels elements més preocupants és que de les persones que busquen feina, un 58,4% (510.000 persones segons l'EPA) fa més d'un any que es troben a l'atur. I un percentatge molt elevat d'aquestes té més de 45 anys. Per ajudar aquestes persones, a banda dels programes tradicionals del SOC, s'ha impulsat el programa de col·laboració entre el SOC i les agències de col·locació. A partir d'ara les Oficines de Treball podran derivar aturats de més de 30 anys o en situació d'atur de llarga durada a les agències de col·locació amb les què la Generalitat hagi signat un conveni. Aquestes agències rebran un màxim de 1.200 euros de subvenció per cada persona inserida de nou en el mercat laboral i que es mantingui contractada mig any després.

El Govern destinarà enguany prop de 170M€ en diferents programes de formació i de polítiques actives d'ocupació amb l'objectiu de beneficiar directament més de 418.000 persones aturades. Aquests fons, però, encara estan bloquejats a la taula del Ministre d'Hisenda. I som a 25 de setembre. L'any passat es van desbloquejar el 27 de desembre. Sembla broma, però és real.

N. La protecció a la Dependència: el problema d'una llei mal dissenyada des de l'inici

Una llei que ha anat a pitjor amb la gestió que els successius governs espanyols, primer del PSOE i després del PP, han fet del seu contingut.

Un recordatori: la llei deia que la dependència es finançaria a parts iguals entre l'Estat i les administracions autonòmiques. Això ho diu la Llei estatal. Quin ha estat el resultat? Doncs que l'any 2012 - i no és el primer any- la Generalitat ha suportat el 79,12% del finançament de la dependència mentre que l'Estat només ha assumit el 20,88%. Una deslleialtat institucional immensa, que colpeja persones vulnerables i molt necessitades.

Tot i així, i amb totes les complicacions que l'Estat ens posa en un àmbit tan prioritari com és el de la dependència, hem aconseguit que un 10% més de beneficiaris hagin pogut accedir a les prestacions en els últims 12 mesos (al conjunt de l'Estat ha baixat el nombre de beneficiaris un 1,37%) i és a Catalunya on més s'ha reduït l'espera per rebre ajuts socials.

És suficient? No, però crec que és important reconèixer la tasca que s'ha dut a terme per poder fer front a aquestes prestacions tenint en compte la manca de recursos de la que hem disposat i que ens pertoquen segons Llei, que evidentment s'incompleix per part del Govern espanyol.

O. Creixement de les llistes d'espera per a intervencions quirúrgiques no urgents

Les mesures d'eficiència i d'equilibri pressupostari han permès assegurar la sostenibilitat del sistema sanitari i garantir l'atenció a la població. Això ha requerit una prioritització i ha fet que, tal com vam anunciar, s'incrementessin les llistes d'espera per a intervencions quirúrgiques no urgents durant l'any 2011.

Tot i que l'any 2012 es va revertir en part aquest creixement, aquest és un àmbit en el qual hem de seguir treballant per millorar. Així, el Pla d'atenció als malalts crònics ens ha de permetre controlar millor aquests malalts, evitar que empitjorin i hagin d'ingressar als hospitals i destinar aquests recursos a intervencions quirúrgiques d'altres pacients que ho requereixen.

P. Insuficient coneixement de l'anglès i de llengües estrangeres

Un bon nivell de llengües estrangeres, i de l'anglès en particular, és fonamental per a l'èxit i la projecció d'un país com Catalunya.

En les proves de competències bàsiques dels alumnes de 6è de primària i de 4t d'ESO els resultats d'anglès no milloren com en la resta d'àrees (milloren en català, en castellà i en

matemàtiques). En concret, a 6è de primària el percentatge d'alumnes amb baix nivell d'anglès es situa encara en el 27,4%, i el d'alumnes amb alt nivell arriba al 32,3%, però aquests resultats no equiparables a la resta de matèries.

Aquests resultats ens han d'empènyer a fer les coses de manera diferent. Concretament en aquest nou curs es sumaran 52 centres als prop de 1.400 que imparteixen continguts curriculars en anglès.

Q. Retards en els pagaments a proveïdors

Els problemes de tresoreria que ens afecten, fruit de l'actual tancament dels mercats, d'un model de finançament que deixa la clau de la caixa en mans del Govern central i de la situació de dèficit fiscal que ens impedeix disposar del conjunt de recursos que Catalunya genera, provoca que tinguem problemes excessius d'endarreriment en els pagaments a proveïdors.

Proveïdors que poden ser tan sensibles com els hospitals o residències concertades, les farmàcies, les entitats del tercer sector social o moltes petites i mitjanes empreses.

Hem instat el Govern de l'Estat a posar en marxa mecanismes de pagament com l'ICO-proveedores que, juntament amb el FLA, constitueixen solucions transitòries al problema.

Un tracte fiscal just, juntament amb el compliment de les obligacions de l'Estat amb Catalunya en matèria econòmica des del punt de vista de la lleialtat institucional, posarien fi a aquesta situació injusta i no desitjada per ningú.

En aquest terreny, el Govern reconeix que els ajuntaments i els ens locals del país estant assumint una part significativa del retard en els pagaments. Tenim a dia d'avui un deute amb ells d'uns 600 M€, que en part, només en part, liquidarem abans de finalitzar l'any.

R. Davallada de la inversió pública

Un dels principals impactes causats per la crisi ha estat la pràctica desaparició de la inversió pública nova. Sóc conscient que no podem mantenir aquesta realitat massa temps, però no és menys cert que en un moment que calia establir prioritats clares, altres elements més sensibles com són les polítiques socials, han passat per davant de la inversió en obra pública.

Segons dades de la Cambra Oficial de Contractistes d'Obra de Catalunya, la licitació d'obra pública i edificació a Catalunya ha caigut un 90% des del seu màxim històric l'any 2008. Si tenim en compte únicament la licitació feta per la Generalitat la caiguda és encara més dràstica: el 2012 es va licitar el 5% del que es va licitar el 2008. Afortunadament, i sobretot per l'esforç del món local, aquesta tendència negativa es comença a revertir aquest any 2013, però som a on som.

En la davallada dràstica de la nova inversió no només hi pesa la recessió, sinó també el que ara ens toca pagar d'inversions fetes en anys anteriors, però totes a crèdit.

L'enorme factura que impliquen aquests finançaments anomenats diferits (un 40% del pressupost del Departament de Territori i Sostenibilitat per al 2012 i un global de 8.000 MEUR a pagar fins l'any 2041) deixen poc marge pressupostari al Govern per a impulsar noves inversions en les condicions actuals.

Això ha comportat l'aturada, revisió i priorització de molts dels projectes que estaven en marxa o s'havien d'iniciar, i procedir a una revisió de costos per evitar obres desproporcionades d'altres temps i prioritzar aquelles inversions que poden millorar la competitivitat i la cohesió del país en el seu conjunt.

Deixin-me donar-los tres exemples d'obres que s'han repensat per treure'n el màxim profit: la línia 9 de Metro, el Canal Segarra Garrigues i l'ampliació dels FGC a Terrassa i Sabadell. En el primer cas, s'ha hagut de deixar la construcció del tram central per més endavant, però s'ha prioritzat la posada en servei del ramal entre l'Aeroport i l'estació de Collblanc, un tram estratègic que permetrà accedir a la Fira i a l'Aeroport des del centre de la ciutat de Barcelona.

També en el cas del canal Segarra-Garrigues, una infraestructura important per l'economia de les terres de Lleida, s'ha anat endavant amb l'obra acabant amb les extremes dificultats financeres que pesaven sobre ella i prioritzant les inversions per posar noves terres en regadiu.

En el tercer cas, s'ha prioritzat la inversió en transport públic al Vallès Occidental.

S. Reactivar el crèdit a les empreses

Aquest és un dels elements claus per sortir de la crisi, i malgrat això el crèdit a l'activitat productiva va caient en termes interanuals des de la meitat de l'any 2009.

Com estem actuant, tot i els limitats instruments dels que disposem?

Durant el 2013, l'Institut Català de Finances ha impulsat una línia de préstec a pimes i autònoms per import de 337 M€ que s'afegeixen als 1.742 M€ de finançament que l'ICF ha facilitat a les empreses en els dos darrers anys. En els sis primers mesos d'aquest any, 764 empreses s'han beneficiat d'aquests préstecs. El nostre objectiu és assolir, d'aquí a finals d'any, els 500 M€ en préstecs i avals per a pimes i autònoms als quals cal afegir 160 M€ més en l'àmbit del capital risc. I la nostra voluntat és que aquesta xifra arribi als 600M€ l'any vinent. És el que està a l'abast de la Generalitat però són xifres clarament insuficients atesa la magnitud del problema que tenim davant .

T. Caiguda del consum intern

El comerç està patint especialment els efectes de la crisi sobre el consum intern, com també succeeix en el cas del turisme interior.

Les dades de les que disposem ens indiquen que entre el 2008 i el 2013 s'han perdut a Catalunya 3.613 establiments comercials, un 3,6% del total, dels quals 2.245 han tancat de gener de 2012 a gener de 2013.

Per part del Govern continuarem defensant amb totes les nostres eines un model comercial propi i no acceptarem les pretensions desreguladores de l'administració central. Per aquest motiu és

intenció del Govern de Catalunya no només aprovar una regulació pròpia d'horaris comercials (actualment en tràmit parlamentari) sinó una llei general del comerç i dels serveis que articuli un model coherent en el que tots els operadors hi tinguin cabuda, en el marc d'una competència lleial.

He intentat subratllar deu aspectes que entenc que milloren, encara que no hagin arribat al punt desitjable, i 10 en els quals entenc que no anem prou bé. Entendran que per part d'un Govern fer aquest exercici no és fàcil, perquè normalment en aquest tipus d'intervencions és subratlla només allò que va bé. Deu que milloren i deu que no ho fan. Pot facilitar el debat, però en qualsevol cas només intenta demostrar que el Govern és plenament conscient de fins a quin punt tenim un munt de temes, que no només són aquests, perquè aquesta no és una llista exhaustiva, en els quals no aconseguim tirar endavant com caldria.

Abans d'encarar els darrers capítols d'aquesta intervenció voldria aturar-me per descriure breument alguns grans projectes que el Govern impulsa i que inspiraran la nostra acció en el transcurs de la legislatura, que com saben acaba l'any 2016 si no decideixo convocar eleccions anticipades, com vaig fer en l'anterior mandat.

Són els següents:

1. Nova industrialització, o reindustrialització de Catalunya.

Indústria diversificada, com ja tenim, però més innovadora i més exportadora. El Govern ha aprovat recentment una estratègia industrial que identifica les especialitzacions de la indústria catalana amb més potencial de creixement. Aquesta estratègia industrial impulsa programes específics per augmentar-ne la competitivitat, entre els que destaquen el de clústers, el d'innovació i, molt especialment el de reactivació per trobar sortida a empreses que passen dificultats i facilitar la implantació d'empreses noves industrials.

2. Nou model de Formació Professional

Afortunadament, la formació professional cada cop té més demanda i acceptació a casa nostra. Cada cop es veu més com un bon camí per tenir feina. Amb les matriculacions del curs acadèmic actual, es pot comprovar que ja som a la mitjana europea; en efecte, enguany gairebé un 40% dels estudis postobligatoris es fan als cicles formatius de grau mig, i un 60% al batxillerat. Ens situem així des d'aquest punt de vista de la proporció en el grup de països europeus com Suècia, Dinamarca, Finlàndia o França.

Aquest curs 2013-2014 estendrem també la formació professional dual i es triplicaran els alumnes participants –

passant de 590 a un total de 2.116-, així com els centres participants –de 25 a 42 centres-, i com les empreses implicades –que són 220 respecte les 118 del passat curs-. Una bona línia amb xifres insuficients.

3. Reforma de l'Administració Pública

Fa poques setmanes, coneixíem la proposta del Fòrum d'Entitats per a la Reforma de l'Administració -que aplega cambres de comerç, escoles de negocis, entitats de tercer sector i altres entitats representatives de la societat civil-. Una proposta que per cert coincidia amb molts dels punts proposats pel Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i per l'informe que va encarregar la Vicepresidenta a la Comissió d'Experts per a la Reforma de l'Administració Pública.

Confio que aquesta legislatura sigui la que doni llum a la necessària reforma de les nostres Administracions, començant per la de la Generalitat. Avui per avui, la Generalitat és la nostra principal estructura d'Estat; del seu funcionament en depèn una bona part de la competitivitat del nostre teixit productiu i la qualitat dels serveis públics del país.

Una de les reformes més imminents és la del Servei d'Ocupació de Catalunya, el SOC. El Govern va aprovar la passada setmana l'inici de la tramitació de l'Avantprojecte de llei de creació

d'ocupació i del Servei d'Ocupació de Catalunya, que arribarà properament a aquest Parlament. L'objectiu d'aquesta iniciativa legislativa és que el sistema d'ocupació de Catalunya esdevingui un sistema modern, que doni un bon servei a les persones en atur i a les empreses.

Altres projectes endegats sobre reforma de les Administracions són el de Governos Locals, que va entrar al Parlament a finals de juliol; i dos més en els que el Govern està treballant i que afecten a les finances del món local i a la simplificació i millora de tràmits i de regulacions sectorials dels Ajuntaments.

4. Connectivitat i mobilitat

El gran projecte en el que continuem donant passes en la direcció adequada és el corredor ferroviari del Mediterrani.

En aquesta línia hem presentat al Ministeri de Foment la proposta de conversió a ample mixt de la via Tarragona-Castellbisbal, que permetria maximitzar les possibilitats del Port de Tarragona i de la capacitat del Corredor del Mediterrani per moure mercaderies.

Aquesta actuació consisteix en la instal·lació d'un tercer fil a la via per tal de permetre la circulació de trens en ample europeu.

Si aconseguim que les obres s'executin en el calendari previst, podríem tenir aquesta connexió acabada l'any 2015.

Fa pocs dies vam signar amb l'Estat el conveni per a la construcció definitiva dels accessos ferroviaris al Port de Barcelona. Tot i que finalment el 50% del cost de la infraestructura anirà a càrrec del propi Port de Barcelona i que arriba amb onze anys de retard, aquest fet ens mostra la capacitat de fixar objectius comuns i de fer efectiu el diàleg amb les diferents administracions per arribar a acords satisfactoris per a l'economia i el teixit productiu del nostre país.

Un altre exemple de la nostra voluntat de prioritzar infraestructures estratègiques, malgrat els dèficits inversors de l'Estat, és l'aeroport del Prat. Fa pocs dies coneixíem les dades del mes d'agost: l'aeroport de Barcelona batia el seu propi rècord amb 3,9 milions de viatgers, i per primera vegada passava per davant de Barajas. Cal, però, intensificar la connectivitat intercontinental des de Barcelona.

En l'àmbit de la mobilitat i del transport públic, un dels projectes més emblemàtics d'aquesta legislatura serà la posada en marxa de la T-mobilitat. Aquest nou sistema, basat en una targeta sense contacte, suposarà una revolució en la relació amb l'usuari i en la gestió de l'oferta i la demanda, com va suposar fa molts anys enrere la implantació de les tarifes integrades.

5. Model energètic i economia verda

Enguany s'ha començat a aplicar el Pla de l'Energia i el Canvi Climàtic 2012-2020, que es va aprovar el 2012. El Pla té com a objectiu impulsar l'estalvi i l'eficiència energètica i l'aprofitament de les energies renovables, així com també assegurar la disponibilitat del subministrament energètic, desenvolupar les infraestructures energètiques de Catalunya i fomentar les activitats en R+D energètics.

En el marc de l'actual procés de reforma del sector energètic, el Govern català ha presentat una Proposta de nou model energètic en l'àmbit estatal que aposta per mantenir les polítiques de foment de les energies renovables i de cogeneració, presenta un nou model de mercat elèctric i reivindica un nou marc competencial.

El Govern també està treballant en l'elaboració d'un pla estratègic sobre l'ús i l'explotació de la Biomassa a Catalunya. És un sector en creixement i amb fortes potencialitats però que requereix la implantació d'una estratègia comuna que beneficiï a proveïdors, productors i consumidors, i alhora, es realitzi amb el màxim respecte i sostenibilitat del territori.

En paral·lel al model energètic, abans de finals d'any s'aprovarà per part del Govern un nou projecte legislatiu sobre canvi

climàtic; se n'impulsarà un altre sobre Biodiversitat; s'intensificarà el Pla de millora de qualitat de l'aire; s'implantarà el Distintiu de garantia de qualitat ambiental de flotes de vehicles i la guia de compra verda de vehicles; i es desplegarà un Pla d'Economia Verda que fomentarà la col·laboració entre empreses i Administracions i ajudarà a la seva internacionalització.

6. Un pacte de país per la Infància i la Pobresa

Crec que ens hem de felicitar tots plegats per l'enorme consens que es va saber trobar en l'elaboració del Pacte per a la Infància de Catalunya. Vull recordar que aquest Pacte va comptar amb el suport d'una setantena d'entitats, agents socials i econòmics, institucions i partits polítics. És la bona línia.

En la mateixa línia, s'està treballant el Pacte per la lluita contra la Pobresa, que ens permeti com a societat i independentment de qui governi tenir un bon full de ruta per disminuir el risc de pobresa a Catalunya, especialment quan l'economia es recuperi i es puguin destinar més recursos públics a aquest principal objectiu de país.

7. El Pacte Nacional de Salut

S'està impulsant un Pacte de Salut entre el Govern, els grups parlamentaris, els agents econòmics i socials, i els professionals del món sanitari per tal de promoure un consens polític i social que, en les actuals circumstàncies, garanteixi la sostenibilitat, la

qualitat i la igualtat del sistema sanitari públic català, un model que és bo i que funciona i que volem que perduri. Es tracta de poder permetre a tots els ciutadans que viuen a Catalunya, viure més anys i de forma més saludable, sense diferenciació per raó de sexe, de procedència o de situació socioeconòmica. Per assolir aquest objectiu cal que les polítiques de salut impregnin tota l'acció del Govern.

Un dels grans actius del nostre model de benestar és el sistema de salut que hem construït en els darrers trenta anys, per tan, entre tots plegats. L'ofegament de les finances públiques catalanes pot esquerdar el model, i precisament per això cal preservar-lo del combat polític i garantir com, entre tots, el defensem i el millorem.

8. Un nou model d'Hisenda Pròpia

Una hisenda no és només una Agència Tributària. Una hisenda pública moderna és molt més que un òrgan administratiu encarregat de recaptar els impostos que paguen els ciutadans.

Al parlar d'un nou model d'hisenda parlo d'un model de relacions que acabin generant confiança entre els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya i això només s'aconseguirà des d'una gran col·laboració entre els agents involucrats en el sistema tributari. En primer lloc, amb els ciutadans en tant que

contribuents, i també amb el teixit empresarial, que és l'encarregat de recaptar molts tributs i lliurar-los al tresor públic. En segon lloc amb el conjunt d'intermediaris fiscals que ajuden als contribuents a complir amb les seves obligacions. I finalment amb l'agència tributària que ha de vetllar per fer efectiu el compliment de les obligacions tributàries.

Tenim, ara, la possibilitat de bastir un nou model d'Hisenda Pública, eficaç i eficient, obert i transparent, que confia en el conjunt dels seus contribuents. Un model similar al que funciona en països europeus avançats i amb alta consciència de compliment de les obligacions fiscals, com ara Suècia, Dinamarca o Holanda. Un model basat en la proximitat, en la col·laboració i en l'eficiència. Amb normes clares i simples i amb procediments administratius clars i que donin garanties.

9. Catalunya, terra de talent

El futur creixement econòmic vindrà donat per la reactivació de sectors clau com la indústria, però també per l'aportació de valor afegit i la transformació de coneixement en activitat productiva. Desenvolupar Catalunya com a terra de talent i creativitat és un element clau que ens ha de permetre guanyar competitivitat en el futur.

El talent i la creativitat han estat factors clau per ser referents en àmbits tradicionals com l'arquitectura, la literatura, el disseny, la gastronomia, l'alimentació, el tèxtil; però també en sectors emergents com les telecomunicacions, la indústria de l'audiovisual, la del videojoc, la telefonia mòbil, el cinema d'animació, les arts escèniques, i les indústries de la llengua i del patrimoni.

Aquesta predisposició per al talent està facilitant no només l'aparició de noves empreses al voltant d'aquests sectors sinó l'atracció de talent exterior que veu en el nostre país un habitat procliu al desenvolupament de la creativitat i el disseny.

10. Catalunya, tradició de concertació i de col·laboració entre públic i privat

Aquests darrers dies, hem vist com un país ric, productiu i benestant com Holanda, amb un govern entre liberals i socialistes, llançava un missatge potent: no podem, deien ells, sostenir l'Estat del Benestar com l'hem conegut fins ara. I afegien: l'hauréem de fer evolucionar, si el volem garantir, a base d'implicar molt més a la societat en la seva gestió. Què ens diuen, doncs, els holandesos en aquests moments? Que cal un model de coresponsabilitat entre Administracions i ciutadania, entre els que tenen dret a un servei i els que tenen el deure de garantir-lo. Dit per un país com Holanda, que està millor que nosaltres, té valor. És un missatge a no oblidar.

En el nostre cas, aquest model de concertació i de coresponsabilitat el tenim ben forjat. Forma part de la nostra tradició, gairebé de la nostra identitat. Ara ens cal donar valor a aquest model, que altres, més ben situats que nosaltres, aspiren a construir perquè no tenen o no tenen tan com nosaltres. Que no ens passi que allò en què anem per endavant es vegi més com un llast que com un avantatge.

=====

4. REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA

El tercer gran àmbit d'actuació d'aquest Govern és el que ha d'ajudar a la necessària regeneració democràtica i a recuperar per part de la ciutadania la confiança en les seves institucions.

Ens trobem en un moment en què la confiança entre ciutadania i institucions travessa un dels seus moments més baixos. Aspectes com la percepció de manca de transparència en els procediments de l'administració, les sospites de corrupció, de nepotisme, d'amiguisme o d'espionatge, l'insuficient nivell de rendiment de comptes per part dels responsables polítics i institucions, la lentitud de la justícia, tot ha contribuït a generar un sentiment de

desconfiança per part de la ciutadania cap a les institucions públiques i cap als partits polítics. Algunes d'aquestes coses s'acaben demostrant certes, altres falses. El mal, però, ja està fet.

La confiança és un valor que triga molt a guanyar-se i en canvi es pot malmetre ràpidament. Per això, caldrà que regenerem el nostre sistema democràtic des de dins en tot allò que faci falta, amb plena convicció i fermesa en les decisions. També caldrà, però, explicar amb determinació tot allò que funciona correctament, que des del punt de vista del servei públic és immensament majoritari. I gairebé sempre silenciats.

Per ajudar a canviar i millorar aquest clima creat vers l'actuació pública i part dels seus representants, vaig convocar durant el passat mes de febrer dues cimeres amb els principals representants dels organismes de control institucional del nostre país. Arran de les mateixes vaig proposar un paquet de 51 mesures per a la regeneració democràtica del país. Sis mesos després, pràcticament totes les que afecten a transparència i a contractació pública estan endegades.

La més potent i ambiciosa és el portal de la transparència. Acompleix 78 dels 80 indicadors establerts per l'Organització Transparència Internacional, i la nostra voluntat és que es converteixi en un referent internacional en matèria de transparència.

Pel que fa als dos indicadors que manquen per incorporar, s'està treballant en el que afecta la contractació menor, és a dir, els contractes inferiors a 18.000 euros, a fi de poder facilitar l'accés a la informació per a les persones que acreditin un interès concret; l'altre, el codi ètic, està elaborat i en els properes setmanes serà aprovat pel Govern.

A més d'aquests 80 indicadors establerts per l'organització Transparència Internacional, el Govern va decidir de mutu propi afegir 63 indicadors més, de manera que assolirem un total de 143 indicadors de transparència i rendiment de comptes. Amb això ens situarem a la banda alta dels països qualitativament avançats.

Altres mesures que ja hem aplicat durant aquest any en matèria de transparència i de contractació pública són els següents:

- Reforç de les funcions de l'Oficina de Supervisió de la Contractació Pública, que seran, entre d'altres, establir directrius als departaments i entitats del sector públic de la Generalitat per incrementar la transparència; fomentar l'ús del procediment obert; fer accessible la informació a la ciutadania o incrementar l'elaboració i difusió d'informes sobre la contractació pública.

- Creació del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic. Suposa la transformació de l'Òrgan Administratiu de Recursos Contractuals (OARCC), amb l'objectiu de reforçar les garanties de control i la transparència en matèria de contractació pública. Deixarà de ser un òrgan unipersonal per estar format com a tribunal per tres persones.
- Confecció de l'Avantprojecte de Llei per a la transparència i sostenibilitat del sector de la comunicació. La nova Llei afronta els objectius d'afavorir la sostenibilitat del sector de la comunicació en l'actual context de crisi econòmica, reforçar els mitjans públics i afavorir la seva independència. Es proposen modificacions orientades a la simplificació i la racionalització administrativa que inclouen canvis en el règim retributiu dels membres de la CCMA i el CAC.

També els vull recordar que tenim dues ponències conjuntes en aquesta cambra per aprovar dues lleis absolutament necessàries: la llei electoral i la llei catalana de transparència i accés a la informació. Hauríem de ser capaços de posar-nos d'acord entre tots, i això afecta al Parlament, perquè això finalment repercutirà positivament en el nostre sistema democràtic, aportarà credibilitat a les nostres institucions i millorarà la confiança de la ciutadania en el sistema polític del país.

Arribem al final de la meva intervenció. Espero que el debat de demà, que serà òbviament llarg, serveixi per contrastar idees, per respondre preguntes i crítiques que es puguin fer a l'acció de govern, però també espero que serveixi per sumar. Intueixo que estem en un moment en el que les persones que configuren el nostre país ens demanen que ens entenguem, que fem pinya, que unim voluntats i esforços fins i tot més enllà de les nostres diferències programàtiques i de les nostres sensibilitats diverses.

Fa quinze dies una gran part del poble català va entrellaçar-se les mans per reclamar la independència de Catalunya. De Nord a Sud, de Sud a Nord, persones vingudes de tot Catalunya, de totes les edats, de parles diverses, de sensibilitats polítiques ben plurals, amb trajectòries i vides ben diferents, varen donar-se la mà en una gran manifestació de dignitat per Catalunya. En cada baula d'aquella cadena, en cada mà hi havia una part de la dignitat del nostre país. És la mateixa reclamació de dignitat que fa quatre anys, de manera absolutament inèdita, varen subscriure, en una editorial conjunta, tots els mitjans de comunicació de Catalunya.

Fins i tot les catalanes i els catalans que estan en desacord o que no veuen clar el què allà es reclamava no poden deixar d'apreciar que en aquella cadena hi ha actualment la gran força de transformació, el principal motor de canvi del nostre país.

Els parlo a tots vostès com a President d'una institució que té més de 650 anys d'història i que, com el seu nom indica, s'adreça al conjunt d'un poble. El nom de "generalitat" ho explica prou bé. Sóc plenament conscient que represento, per tant, un poble sencer que en el cas de Catalunya vol dir un poble molt barrejat, de creences, parles i orígens molt diferents i molt diversos. Des d'aquesta consciència m'agradaria adreçar-los dos missatges: el primer, que les minories no poden ni deuen obstaculitzar el camí que les majories han decidit emprendre, sempre que aquest camí s'expressi de forma democràtica i pacífica. El segon, que les majories han de recórrer el seu camí fent les coses de tal manera que les minories no se sentin expulsades del projecte comú.

Quan en un país es plantegen les situacions històriques que vivim a Catalunya només hi ha una solució- ho subratllo-: votar. Confio que votarem l'any que ve, en una consulta específica. I a partir d'aquí, a construir plegats. Els que guanyin la consulta i els que no la guanyin. El país que en resulti l'hem de construir junts.

Perquè el país és de tots, sense excepció. I el país que configurem els 7,5 milions de catalanes i de catalans és el que queda, independentment de la seva estructura o estatus polític.

Qualsevol estructura política està al servei del país, i no a l'inrevés. I si una majoria del poble català desitja canviar l'estatus polític, en forma d'Estat, és perquè vol seguir tenint país i, sobretot, el vol tenir

molt millor. Insisteixo, arribats a aquest punt, després d'un recorregut de tres segles, les urnes són la solució, i no són el problema, com alguns ens volen fer veure. Una societat democràtica i civilitzada no ho pot entendre d'altra manera, ni ho pot fer d'una altra manera.

Enguany celebrem el centenari del naixement de Salvador Espriu, el poeta que mirava nord enllà i que alhora reclamava la comprensió, el respecte i l'estima de Sepharad. Acabaré amb versos seus, que em sembla que són de gran utilitat a fi que ningú es confongui sobre la direcció del nostre projecte. Són versos del poema "M'han demanat que parli de la meva Europa" que comença dient: "jo sóc d'una petita terra..." i que més endavant diu:

"Per això ara és tan profunda la nostra esperança

- en el meu somni, ja contemplada realitat-
d'integrar-nos , en un temps que sentim proper,
salvades la nostra llengua i la nostra història,
en una unitat superior que duu el nom,
obert, bellíssim, d'aquella filla d'Agènor..." (Europa)

I afegeix Espriu:

"Que no sigui decebuda la nostra esperança, que no sigui escarnida la nostra confiança: així molt humilment ho demanem" –diu Espriu.

Moltes gràcies per la seva atenció.

25 de setembre de 2013